

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 97'nci maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 23.07.2026

Perihan KOCA

Mersin Milletvekili

Rusya-Ukrayna savaşı süresince Karadeniz'de ticari gemilerin güvenliği ciddi bir tehdit altına girmiştir. Savaş alanına yakın bölgelerde ve seyrüsefer rotalarında meydana gelen sürüklenen mayın patlamaları, füze isabetleri, insansız hava aracı (İHA) ve insansız deniz aracı (İDA) saldırıları sonucunda Türkiye merkezli şirketlerin, Türkiye bandıralı veya bünyesinde Türkiye vatandaşı mürettebat bulunduran çok sayıda ticari gemi hasar görmüş ya da batmıştır. Savaşın başladığı 2022 yılından bu yana yüzlerce gemi vurulmuş ve onlarca denizci hayatını kaybetmiştir. Özellikle son günlerde Karadeniz havzasında ticaret faaliyeti yürüten gemiler hedef alınmış ve onlarca denizci hayatını kaybetmiştir.

Bu çatışma ortamı sonucunda denizciler yalnızca ölüm tehdidi ile değil, aynı zamanda yaralanma veya gemilerde/limanlarda mahsur kalma gibi son derece olumsuz, insan onuruna yakışmayan şartlara maruz kalmıştır. Karadeniz'deki kıyılarımızı da etkileyen deniz taşımacılığı sektörünün ve deniz işçilerinin can emniyeti hayati bir mesele haline gelmiştir. Bölgede görev yapan denizcilerimizin can emniyetinin sağlanması, uğranılan zararların tespiti ve tazmini ile uluslararası düzeyde alınacak önlemler kamuoyu tarafından merak edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Rusya-Ukrayna savaşının başladığı tarihten bu yana Karadeniz'de meydana gelen saldırı, patlama veya mayın isabeti gibi olaylarda hayatını kaybeden veya yaralanan Türkiye vatandaşı denizci sayısı kaçtır?
2. Savaş sürecinde Karadeniz'de isabet alan, batan veya ağır hasar gören Türkiye bandıralı ya da Türkiye merkezli işletmesi/sahipliği olan sektörde tanımlandığı gibi elverişsiz bayrak taşıyan gemi sayısı kaçtır?
3. Türkiye'nin Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) nezdinde deklare ettiği Karadeniz Türk Arama Kurtarma Bölgesi (SAR) sınırları içinde ve/veya Münhasır Ekonomik Bölgesinde (MEB) Türkiye vatandaşlarını ve ticari gemileri hedef alan İDA/İHA, füze veya mayın saldırılarını önceden tespit etmek, engellemek ve caydırıcılık sağlamak amacıyla Deniz Kuvvetleri

Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı unsurlarınca devriye, refakat (eskort) veya angajman kurallarının güncellenmesi yönünde yürütülen somut bir askeri/idari çalışma var mıdır?

4. Türkiye Arama Kurtarma Sahasında veya yakın deniz alanlarında Türkiye vatandaşı denizcilerin hayatını kaybetmesine yol açan saldırıların faillerinin tespiti amacıyla yürütülen adli/diplomatik süreçler ne aşamada? Saldırıyı gerçekleştiren taraf ya da taraflara karşı uluslararası hukuk nezdinde ne tür yaptırım, nota veya hukuki süreçler işletilmiştir?

5. Türkiye'nin öncülüğünde kurulan Karadeniz Mayın Karşı Tedbirleri Görev Grubu (MCM Black Sea) gibi bölgesel iş birliklerine rağmen Karadeniz'de denizcilerin can kayıplarının ve gemi hasarlarının devam etmesinin gerekçesi nedir? Bölgedeki seyrüsefer emniyetine yönelik mevcut tedbirlerde bir zafiyet tespiti yapılmış mıdır; yapıldıysa bu zafiyeti gidermek üzere hangi ek adımlar atılacaktır?

6. Karadeniz'de görev yapan denizcilerin can ve mal güvenliğini korumak amacıyla Bakanlığınız ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı koordinasyonunda ne tür ek güvenlik ve seyrüsefer tedbirleri (mayın tarama faaliyetleri, rota düzenlemeleri, acil yardım protokolleri vb.) alınmaktadır?

7. Hayatını kaybeden denizcilerin ailelerine ve yaralanan denizcilere yönelik Bakanlığınızca sağlanan idari, hukuki veya maddi bir destek mekanizması var mıdır?

8. Saldırıya uğrayan gemiler ve mağdur olan denizciler için uluslararası deniz hukuku çerçevesinde tazminat ve sigorta süreçlerine ilişkin Bakanlığınız bünyesinde yürütülen bir takip mekanizması var mıdır?

9. Geçmişte uygulanan Karadeniz Tahıl Koridoru Anlaşması örneğinde olduğu gibi, bölgede seyir yapan ticari gemilerin ve denizcilerin can güvenliğini garanti altına alacak yeni bir uluslararası insani/ticari deniz koridoru oluşturulmasına yönelik bakanlık tarafından yürütülen diplomasi veya IMO, BM gibi uluslararası örgütler nezdinde yapılan bir çalışma var mıdır?